

Espais vectorials

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n , B base d' E .

Si $u_1, \dots, u_k \in E$, $((u_1)_B, \dots, (u_k)_B)$ representa la matriu que té per columnes les coordenades dels vectors u_1, \dots, u_k en la base B .

- (1) $v \in \langle u_1, \dots, u_k \rangle \Leftrightarrow$
 $\text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B) = \text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B, (v)_B).$
- (2) u_1, \dots, u_k són L.I. $\Leftrightarrow \text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B) = k.$
- (3) u_1, \dots, u_k són L.D. $\Leftrightarrow \text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B) < k.$
- (4) v és pot expressar com a C.L. dels vectors u_1, \dots, u_k
d'almenys dues maneres diferents \Leftrightarrow
 $\text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B, (v)_B) = \text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B) < k.$

Espais vectorials

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n , B base d' E .

Si $u_1, \dots, u_k \in E$, $((u_1)_B), \dots, (u_k)_B$ representa la matriu que té per columnes les coordenades dels vectors u_1, \dots, u_k en la base B .

(5) $\dim \langle u_1, \dots, u_k \rangle = \text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B)$.

(6) Una base de $\langle u_1, \dots, u_k \rangle$: vectors de $\{u_1, \dots, u_k\}$ corresponents a les columnes dels pivots d'una matriu escalonada equivalent per files a $((u_1)_B, \dots, (u_k)_B)$ (o sigui, u_i és d'aquesta base si i només si a la columna i de la matriu escalonada hi ha un pivot).

A més, si tenim la matriu escalonada **reduïda** equivalent per files (a la columna del pivot només hi ha un 1 i la resta són 0's), a les columnes que no corresponen als pivots tenim els coeficients del vector corresponent com a combinació lineal lineal de la base formada pels vectors corresponents a les columnes dels pivots.

Espais vectorials

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n , B base d' E .

- (7) $\{u_1, \dots, u_n\}$ és base d' $E \Leftrightarrow \text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_n)_B) = n \Leftrightarrow \det((u_1)_B, \dots, (u_n)_B) \neq 0$.
- (8) u_1, \dots, u_k L.I. \Rightarrow existeix una base d' E que conté u_1, \dots, u_k .
- (9) u_1, \dots, u_k L.I. \Rightarrow es pot completar amb vectors de la base canònica fins una base d' E : provem amb vectors w_1, \dots, w_{n-k} de la base canònica de manera que $\text{rang}((u_1)_B, \dots, (u_k)_B, (w_1)_B, \dots, (w_{n-k})_B) = n$.

Subespais vectorials

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n , B base d' E .

Vector genèric d' E : $(x)_B = (x_1, \dots, x_n)$.

Maneres de donar un subespai F d' E :

- (a) $F = \langle u_1, \dots, u_k \rangle$. Base i dimensió: vegeu (5), (6)
- (b) Base d' F : $\{v_1, \dots, v_r\}$. La dimensió de F és r .
- (c) Com a solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni amb variables x_1, \dots, x_n . La dimensió de F és el nombre de graus de llibertat del sistema. Base: la trobem a partir de l'expressió de la solució en forma paramètrica.

Com passar d'expressar-lo d'una manera a altra:

- (a) \rightarrow (b): vegeu (6)
- (b) \rightarrow (a): observeu que $F = \langle v_1, \dots, v_r \rangle$
- (b) \rightarrow (c): imposar que $\text{rang}((v_1)_B, \dots, (v_r)_B, (x)_B) = r$.
- (c) \rightarrow (b): resoldre el sistema i donar la solució de forma paramètrica.

Subespais vectorials

Base i dimensió d'un subespai d'una altra manera.

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n , B base d' E , F subespai d' E ,
 $F = \langle u_1, \dots, u_k \rangle$.

Considerem la matriu $A = \begin{pmatrix} (u_1)_B \\ \vdots \\ (u_k)_B \end{pmatrix}$ que té per files les
coordenades dels vectors u_1, \dots, u_k en la base B .

Es pot demostrar que els vectors fila d'una matriu equivalent a A per files generen el mateix subespai que els vectors fila d' A . Per tant, es compleix:

- $\dim F = \text{rang } A$;
- una base de F està formada pels vectors fila no nuls d'una matriu escalonada equivalent a A per files.

Subespais vectorials

Base i dimensió d'un subespai d'una altra manera (cont.).

El mètode anterior és útil per completar bases de subespais: afegim els $n - \text{rang} A$ vectors que tenen totes les coordenades iguals a 0 excepte una única coordenada igual a 1 en les columnes que no corresponen als pivots de la matriu escalonada equivalent a A .

Exemple. Si al posar per files els 4 vectors que generen un subespai F de \mathbb{R}^6 arribem a la matriu escalonada equivalent de l'esquerra, una base de F està formada per les 3 files no nul·les i la podem completar amb els 3(=6-3) vectors fila de la base canònica que tenen l'1 a les columnes on no hi ha pivots (en vermell):

$$\begin{pmatrix} \mathbf{1} & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{3} & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} \mathbf{1} & 1 & 1 & 2 & 2 & 2 \\ 0 & \mathbf{1} & 2 & 2 & 1 & 0 \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{1} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \mathbf{3} & 3 & 1 \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{1} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{1} \end{pmatrix}$$

Inclusió de subespais

$F = \langle u_1, \dots, u_r \rangle$, $G = \langle v_1, \dots, v_s \rangle$ subespais d' E

- $F \subseteq G \Leftrightarrow u_1, \dots, u_r \in G$ (vegeu (1))
- $F = G \Leftrightarrow F \subseteq G \text{ i } G \subseteq F$
 $\Leftrightarrow u_1, \dots, u_r \in G \text{ i } v_1, \dots, v_s \in F$
- Si $\dim F = \dim G$:
 $F = G \Leftrightarrow F \subseteq G \Leftrightarrow G \subseteq F$
 $\Leftrightarrow u_1, \dots, u_r \in G \Leftrightarrow v_1, \dots, v_s \in F$

Intersecció de subespais

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n . F, G subespais d' E .

Base de $F \cap G$?

- (a) F, G donats com a solució de sistemes homogenis.
- (b) Base d' F : $\{v_1, \dots, v_r\}$, base de G : $\{u_1, \dots, u_s\}$.
- (c) Base de F : $\{v_1, \dots, v_r\}$; G donat coma solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni.

Intersecció de subespais

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n . F, G subespais d' E .

Base de $F \cap G$?

(a) F, G donats com a solució de sistemes homogenis.

Resoldre el sistema format per les equacions de F i de G .

Intersecció de subespais

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n . F, G subespais d' E .

Base de $F \cap G$?

(b) Base d' F : $\{v_1, \dots, v_r\}$, base de G : $\{u_1, \dots, u_s\}$.

- $w \in F \cap G \Leftrightarrow w = x_1 v_1 + \dots + x_r v_r = y_1 u_1 + \dots + y_s u_s$.
- Resolem el sistema amb n equacions i $r + s$ incògnites que prové de la igualtat:
$$x_1 v_1 + \dots + x_r v_r = y_1 u_1 + \dots + y_s u_s$$
- Substituïm les solucions obtingudes per a x_1, \dots, x_r en
 $w = x_1 v_1 + \dots + x_r v_r$ (o bé substituïm les solucions obtingudes per a y_1, \dots, y_s en $w = y_1 u_1 + \dots + y_s u_s$).

Intersecció de subespais

E \mathbb{K} -espai vectorial de dimensió n . F, G subespais d' E .

Base de $F \cap G$?

(c) Base de F : $\{v_1, \dots, v_r\}$; G donat com a solució d'un sistema d'equacions lineals homogeni.

- $w \in F \Leftrightarrow w = \alpha_1 v_1 + \dots + \alpha_r v_r$.
- Substituïm les n coordenades de w (en funció de les α 's) en el sistema que defineix G .
- Resolem el sistema amb n equacions i les r incògnites $\alpha_1, \dots, \alpha_r$ obtingut.
- Substituïm les solucions obtingudes per a $\alpha_1, \dots, \alpha_r$ en $w = \alpha_1 v_1 + \dots + \alpha_r v_r$.